

Okumaktan Anlamaya

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: *Luk. 24:25–27; 2Pe.3:11–13; Yun. 3:3–10; Say. 14:34; Dan. 9:23; 10:11, 12.*

HATIRLAMA METNİ: “Filipus koşup arabanın yanına geldi ve hadımın Peygamber Yeşaya’yı okumakta olduğunu işitti. ‘Acaba okuduklarını anlıyor musun?’ diye sordu.” (*Elçilerin İşleri 8:30*).

Bizim kilisemiz bu çeyrekteki konumuz olan Daniel kitapçığının sayfalarının içinden doğmuştur. Başlarken, çalışmamız boyunca bize rehberlik edecek olan aşağıdaki husuları bir şablon olarak aklımızda tutmalıyız.

Öncelikle, Mesih’in tüm Kutsal Kitap’ın olduğu gibi Daniel kitapçığının da merkezi olduğunu her zaman hatırlamalıyız.

İkinci olarak, Daniel kitapçığı edebi güzellik gösteren ve birincil odağını anlamamıza yardımcı olan bir biçimde düzenlenmiştir.

Üçüncü olarak, klasik ve apokaliptik peygamberlik sözleri arasındaki farkı anlamalıyız. Bu, Daniel’in peygamberlik sözleriyle, Yeşaya, Amos ve Yeremya gibi diğerlerine ait peygamberlik sözlerini ayırmamıza yardımcı olacaktır.

Dördüncüsü, Daniel’in zamana dair peygamberlik sözlerini çalışırken, Daniel’in ana hatlarıyla verilmiş peygamberlik sözlerinin uzun süreleri kapsadığını ve yıl-gün ilkesi uyarınca hesaplandığını bilmeliyiz.

Beşincisi, Daniel kitapçığının sadece peygamberlik sözü bilgisi iletmediğini, aynı zamanda bizim bugünkü kişisel yaşamımızla derinden ilişkili olduğunu altını çizmeliyiz.

*4 Ocak Sebt Günü’ne hazırlık için bu haftanın konusunu çalışın.

Daniel Kitapçığının Merkezi: Mesih

Luka 24:25–27; Yuhanna 5:39 ve 2. Korintliler 1:19, 20 ayetlerini oku. Mesih hangi yönlerden Kutsal Yazılar'ın merkezidir?

İsa'nın Kutsal Yazılar'ın odak noktası olduğuna şüphe yok, Daniel kitapçığı da buna dahil. Örneğin, 1. bölüm Daniel'in tecrübesinin bu günahkâr dünyada yaşamak ve karanlığın güçlerine karşı koymak için gökten ayrılan Mesih'in tecrübesine paralel olduğunu (sınırlı ve kusurlu bir şekilde olsa da) gösteriyor. Dahası, Daniel ile arkadaşları Babil kültürünün zorluklarına göğüs gerebilmeleri için yukarıdan gelen Mesih benzeri bilgelikle donatıldılar. 2. bölüm, Mesih'in krallığının sonunda dünyanın tüm krallıklarının yerine geçeceğini belirtmek için, son zaman (eskatolojik) taşının biçimini tarif ediyor. 3. bölüm Mesih'in sadık hizmetkârlarıyla birlikte kızgın bir fırının içinde yürüdüğünü gösteriyor. 4. bölümde Allah'ın Nebukadnessar'ı "göklerin egemenlik sürdüğünü" (Dan. 4:26) anlaması için bir süreliğine krallığından uzaklaştırdığı anlatılıyor. "Göklerin egemenlik sürmesi" ifadesi bize Mesih'in Daniel 7. bölümde tasvir edildiği gibi "İnsanoğlu" (Dan. 7:13) olarak krallığı ve egemenliği alışını hatırlatıyor. 5. bölümde, alemle ve sefahatle geçen bir gecede Kral Belşassar'ın ölümü ve Babil'in Persler'in eline geçişi anlatılıyor. Bu, Şeytan'ın bozguna uğratılmasının ve son zaman Babil'inin Mesih ve melekleri tarafından yok edilmesinin öngörümüdür. 6. bölümde, İsa'ya karşı başrahipler tarafından yöneltilen gerçek dışı suçlamaları andıracak biçimde, Daniel'e karşı kurulan komplo anlatılıyor. Dahası, Kral Darius'un Daniel'i kurtarmaya çalışıp başarısız olduğu gibi, Pilatus da İsa'yı kurtarmaya çalışıp başarısız oldu (Mat. 27:17–24). 7. bölümde Mesih'in İnsanoğlu olarak krallığı alması ve halkına hükmetmesi tasvir ediliyor. 8. bölümde Mesih göksel tapınakta rahip olarak resmediliyor. 9. bölümde, Mesih ölümü yoluyla Allah ile halkı arasındaki antlaşmayı yeniden onaylayan kurbanlık olarak tasvir ediliyor. 10–12. bölümlerde ise, Mesih kötülüğün güçlerine karşı savaşıyor ve muzaffer olarak Allah'ın halkını ölümün gücünden bile kurtaran başkomutan Mikail olarak sunuluyor.

Öyleyse Mesih'in Daniel kitapçığının odağında olduğunu aklımızda tutalım. Kitapçığın her bölümünde Mesih'e işaret eden bir tecrübe ya da fikir mevcut.

Zorluklar ve denemeler arasında, veya büyük mutluluk ve refah içinde olduğumuz zamanlarda, Mesih'i hayatlarımızın merkezinde tutmayı nasıl öğrenebiliriz? Bunu yapmamız neden çok önemli?

Daniel'in Yapısı

Daniel kitapçığının Aramice yazılmış olan kısmının (Daniel'in bazı bölümleri İbranice, bazılarıysa Aramice yazılmıştır) yani 2–7 bölümlerinin tasarımı, bu kısmın ve aynı zamanda tüm kitapçığın ana mesajının pekiştirilmesine yardım eden aşağıdaki yapıyı ortaya çıkartıyor:

- A. Nebukadnessar'ın dört krallık görümü (Daniel 2)
- B. Allah Daniel'in arkadaşlarını kızgın fırından kurtarıyor (Daniel 3)
- C. Nebukadnessar'ın uğradığı yargı (Daniel 4)
- C'. Belşassar'ın uğradığı yargı (Daniel 5)
- B'. Allah Daniel'i aslan çukurundan kurtarıyor (Daniel 6)
- A'. Daniel'in dört krallık görümü (Daniel 7)

Bu tür bir edebi düzen, ana konuyu (bu durumda Daniel 4 ve 5 bölümlerinden oluşan C ve C') yapının merkezine koyarak vurgulanmasını sağlıyor: Allah, Nebukadnessar'ın krallığına da (geçici olarak), Belşassar'ın krallığına da (kalıcı olarak) son veriyor. Dolayısıyla 2–7 bölümlerinde vurgu, Allah yeryüzünün krallarını krallığa getirirken ve krallıktan uzaklaştırırken, O'nun onlar üzerindeki egemenliğinde.

Bir mesajı iletmenin ve konuyu açıklamanın en etkili yollarından biri tekrarlamaktır. Örneğin, Allah Mısır'ın yakın geleceğine dair Firavun'a iki düş veriyor (Yar. 41:1–7). İlk düşte yedi semiz inek, yedi cılız inek tarafından yenilip bitiriliyor. İkinci düşte yedi dolgun başak, yedi cılız ve kavruk başak tarafından yenilip bitiriliyor. İki düş de aynı şeye dikkat çekiyor: yedi yıllık refahı takiben yedi yıl katlık gelecek.

Daniel kitapçığında, Allah da tekrarları kullanıyor. Dört peygamberlik döngüsü var, bunlar genel kapsamlı temel bir yapının tekrarları. Sonuç olarak, bu yapı bize Allah'ın mutlak egemenliğini gösteriyor. Her ne kadar ana peygamberlik taslaklarından her biri belirli bir bakış açısını aktarıyor olsa da, hepsi birlikte, aşağıdaki tabloda gösterildiği gibi, peygamberin zamanından sona kadar uzanan aynı tarihsel dönemi kapsıyorlar:

Daniel 2	Daniel 7	Daniel 8, 9	Daniel 10–12
Babil	Babil		
Med–Pers	Med–Pers	Med–Pers	Med–Pers
Grek (Yunan)	Grek	Grek	Grek
Roma	Roma	Roma	Roma
Allah'ın Krallığı Kuruluyor	Yeni Yeryüzü'nün Yolunu Açan Göksel Yargılama	Tapınağın Arındırılması	Mikail Ortaya Çıkıyor

Bu ayetler bizim uzun vadeli beklentilerimize dair hangi umutları veriyorlar? Dan. 2:44, Mez. 9:7–12, 2Pe. 3:11–13.

Daniel'deki Apokaliptik Peygamberlik Sözleri

Daniel kitapçığında kayıtlı olan peygamberlik görümleri, diğer Eski Ahit peygamberleri tarafından aktarılan peygamberlik mesajlarının çoğundan farklı bir niteliğe sahip. Diğer Eski Ahit peygamberlik sözlerinin birçoğu *klasik peygamberlik sözü* sınıfındayken, Daniel'in peygamberlik sözleri *apokaliptik peygamberlik sözü* sınıfına girer. Bu peygamberlik sözü türleri arasındaki temel farklılığı anlamak, Kutsal Kitap'ın peygamberlik sözlerinin doğru anlaşılması için çok önemlidir.

Apokaliptik peygamberlik sözleri, bunları klasik peygamberlik sözlerinden ayıran bazı özel niteliklere sahiptir:

Görümler ve düşler. Apokaliptik peygamberlik sözünde, Allah mesajını peygambere iletmek için genellikle düşler ve görümler kullanır. Klasik peygamberlik sözündeyse peygambere –görümlerin de dahil olabileceği– “Rabb'in Sözü” gelir; bu ifade klasik peygamberlerde küçük farklılıklarla yaklaşık 1600 kez yer almaktadır.

Bileşik simgesellik. Klasik peygamberlik sözünde sınırlı bir simgesellik vardır, çoğunlukla gerçek hayata uygun semboller kullanılır; apokaliptik peygamberlik sözündeyse, Allah birden fazla türün özelliğini taşıyan hayvanlar ya da boynuzlu ve kanatlı canavarlar gibi insanın gerçeklik dünyasının ötesinde semboller ve tasvirler gösterir.

İlahî egemenlik ve koşulsuzluk. Yerine gelişleri çoğunlukla Allah'ın İsrail'le olan antlaşması bağlamında insanın verdiği karşılığa bağlı olan klasik peygamberlik sözlerinin tersine, apokaliptik peygamberlik sözleri koşulsuzdur. Apokaliptik peygamberlik sözünde, Allah Daniel'in çağından zamanın sonuna kadar dünya imparatorluklarının yükselişini ve çöküşünü ortaya koyar. Bu tür peygamberlik sözü Allah'ın önceden bilmesine ve egemenliğine dayanır ve insanların seçimleri ne olursa olsun geçmez.

Yunus 3:3–10 ayetlerini oku. Bu klasik mi, yoksa apokaliptik bir peygamberlik sözü mü? Cevabına gerekçeler göster. Peki ya Daniel 7:6?

Klasik ve apokaliptik gibi geniş peygamberlik sözü türleri hakkında bilgiye sahip olmak önemli faydalar sağlayabilir. Öncelikle, bu türler Allah'ın peygamberlik sözlerindeki gerçekleri iletmek için çeşitli yaklaşımlara başvurduğunu gösteriyor (*İbr. 1:1*). İkinci olarak, bu bilgi Kutsal Kitap'ın güzelliğini ve zorluğunu daha iyi takdir etmemizi sağlar. Üçüncü olarak, bu bilgi Kutsal Kitap'taki peygamberlik sözlerini tüm Kutsal Kitap'ın tanıklığıyla uyumlu bir şekilde yorumlamamıza ve “gerçeğin bildirisini” (*2Ti. 2:15*) doğru şekilde açıklamamıza yardım eder.

Bugün bazı Hristiyanlar Hoşea 3:4, 5, Amos 8:11 ve Zekeriya 9:1 gibi ayetlere dayanarak dünya tarihinin son olaylarının Ortadoğu'da gelişeceği beklentisi içindedir. Bu yorumda yanlış olan nedir? Apokaliptik ve klasik peygamberlik sözleri arasındaki farkları bilmek bu konuyu açıklığa kavuşturmamıza nasıl yardımcı olabilir?

Allah'ın Zaman Ölçeği

Daniel kitapçığını çalışırken akılda tutmamız gereken diğer bir önemli konu da, apokaliptik peygamberlik sözlerine tarihsel yaklaşımdır. Tarihselcilik olarak da bilinen bu yaklaşım, karşıt görüşler olan preterizm, fütürizm ve idealizmle karşılaştırılarak daha iyi anlaşılabilir.

Preterizm, Daniel kitapçığında duyurulan peygamberlik sözü olaylarını geçmişte gerçekleşmiş olarak görmeye eğilimlidir. *Fütürizm*, aynı peygamberlik sözlerinin halen gelecekte gerçekleşecek bir yerine gelişi belediklerini savunur.

İdealizm ise apokaliptik peygamberlik sözlerinin tarihsel herhangi bir referans noktaları olmadan genel ruhsal gerçeklikleri simgeledikleri görüşüdür.

Bunların tersine, *tarihselcilik* Allah'ın apokaliptik peygamberlik sözleriyle peygamberin çağından zamanın sonuna dek aralıksız bir tarihsel olaylar dizisi ortaya koyduğunu savunmaktadır. Daniel kitapçığını çalışırken, kitapçığındaki her önemli görümün (*Daniel 2, 7, 8, 11*) bu tarihsel taslağı farklı bakış açılarından ve yeni ayrıntularla tekrarladığını göreceğiz. Ellen G. White da dahil Adventist öncüler, Kutsal Kitap'taki Daniel ve Vahiy peygamberlik sözlerini tarihsel bakış açısıyla anlamışlardı.

Çölde Sayım 14:34 ve Hezekiel 4:5, 6 ayetlerini oku. Peygamberlik dilinde bir “gün” genellikle neyi temsil eder?

Daniel kitapçığını çalışırken, peygamberlik zamanının yıl-gün ilkesi uyarınca hesaplandığını da aklımızda tutmalıyız. Yani, peygamberlik sözündeki bir gün **genellikle** gerçek tarihte bir yıla karşılık gelir. Dolayısıyla, örneğin 2300 akşam ve sabah ifadesiyle 2300 yıldan bahsedildiği anlaşılmalıdır (*Dan. 8:14*). Aynı şekilde, 70 haftalık peygamberlik sözü 490 yıl olarak anlaşılmalıdır (*Dan. 9:24-27*).

Bu zaman çizelgesi çok açık bazı nedenlerden ötürü doğru olmalı: (1) Görümler simgesel olduğuna göre, belirtilen zamanlar da simgesel olmalıdır. (2) Görümlerde tasvir edilen olaylar uzun zaman süreleri içinde, hatta bazı durumlarda “sonun zamanına” kadar meydana geldikleri için, bu peygamberlik sözleriyle ilişkili zaman dilimleri de buna uygun olarak yorumlanmalıdır. (3) Yıl-gün ilkesi Daniel kitapçığı tarafından doğrulanmıştır. Kral Artahşasta'nın zamanından İsa'nın Mesih olarak gelişine kadar sürmüş olan 70 hafta peygamberlik sözü çok açık bir örnektir. O halde, Daniel kitapçığında verilmiş olan peygamberlik dönemlerine anlam vermenin en açık ve doğru yolu, bunları yıl-gün ilkesi uyarınca yorumlamaktır.

Bu zamana ilişkin peygamberlik sözlerinin bazıları yüzlerce hatta binlerce yılı kapsamaktadır. Bu gerçek bize sabır hakkında ne öğretilmeli?

Daniel Kitapçığının Günümüzle İlişkisi

2500 yıldan uzun süre önce yazılmış olmasına rağmen, Daniel kitapçığı Allah'ın 21. yüzyıldaki halkı için son derece güncel olmaya devam ediyor. Daniel'in bizim için geçerli olabileceği üç alana dikkat çekeceğiz.

Allah hayatlarımızda egemendir. İşler kötü gittiğinde bile Allah egemendir ve çocukları için en iyisini sağlamak amacıyla insanların tuhaf eylemleri aracılığıyla çalışır. Daniel'in Babil'deki deneyimi, Yusuf'un Mısır'da, Ester'in İran'da yaşadıklarına benziyor. Bu üç genç yabancı ülkelerde tutsaktılar ve putperest ulusların bunaltıcı baskısı altındaydılar. Dikkatsiz gözlere zayıf ve Allah'ın vazgeçtiği kişiler gibi görünebilirlerdi. Fakat Rab onları güçlendirdi ve etkili biçimlerde kullandı. Denemelerle, sıkıntılarla ve düşmanlıkla karşılaştığımız zamanlarda, geri dönüp Allah'ın Daniel, Yusuf ve Ester için yaptıklarına bakabiliriz. Rabb'in bizim Rabbimiz olmaya devam ettiğinden ve bizi denemeler ve ayartılar arasınayken bile terk etmediğinden emin olabiliriz.

Allah tarihin seyrini yönlendirir. Günah ve şiddetle dolu düzensiz ve amaçsız dünya zaman zaman bize sıkıntı verebilir. Fakat Daniel'in mesajı Allah'ın her şeyi denetiminde tuttuğudur. Daniel kitapçığının her bir bölümünde Allah'ın tarihin seyrini yönlendirdiği tekrar tekrar vurgulanıyor. Ellen G. White'in dediği gibi: "İnsanlık tarihinin kayıtlarında, ulusların gelişimleri, imparatorlukların yükselişi ve çöküşü sanki insanlığın iradesine ve maharetine bağlıymış gibi görünür. Olayların şekillenmesi, büyük ölçüde insanın gücüyle, ihtirasıyla ya da hevesleriyle belirleniyor gibi görünür. Fakat Allah'ın Sözü'nde perde açılır ve insani ilgilerin, güç ve tutkuların oyununun ve karşı oyununun, ardında, üzerinde ve her yerinde, Merhameti Sonsuz Olan'ın temsilcilerinin sessizce ve sabırla O'nun isteğinin tasarılarını gerçekleştirdiklerini görürüz."—*Education [Eğitim]*, s. 173.

Allah, Kendi son zaman baskısına örnek olur. Daniel ve arkadaşları, Kutsal Kitap'ın dünya görüşüne çoğunlukla aykırı bir dünya görüşüne sahip olan toplumda, hayata dair örnek kişiler görevi görürler. Onlara imanlarından ödün vermeleri ve Rabb'e olan bağlılıklarını yadsıyacak alanlarda Babil sistemine tavizde bulunmaları için baskı yapıldığında, Allah'ın Sözü'ne sadık kaldılar. Müjde uğruna düşmanlıkla, hatta zulümle karşılaştığımızda, onların sadakat ve Rabb'e mutlak bağlılık tecrübeleri bizi yürekendirir. Aynı zamanda, Daniel Rabb'e bağlı kalarak devlete ve topluma katkıda bulunmanın mümkün olduğunu göstermektedir.

Daniel 9:23; Daniel 10:11, 12 ve Matta 10:29–31 ayetlerini oku. Bu ayetler Allah'ın bizim kişisel mücadelelerimize ilgisi hakkında ne söylüyor?

EK ÇALIŞMA: “Kutsal Kitap, Yaratıcıları'nın isteğini öğrenmek isteyen herkese kılavuz olması için tasarlanmıştır. Allah insanlara kesin peygamberlik sözünü vermiştir; melekler, hatta Mesih'in Kendisi, Daniel ve Yuhanna'ya yakın zamanda olması gereken olayları bildirmek için gelmiştir. Kurtuluşumuzu ilgilendiren önemli konular bir sis perdesi içinde bırakılmamıştır. Bunlar, gerçeğin dürüst arayıcılarının aklını karıştıracak ya da yanlış yönlendirecek şekilde açıklanmamıştır. Rab, peygamber Habakkuk aracılığıyla şöyle demiştir: 'Rüyeti yaz, ve levhaların üzerine açıkça kaz da, onu okuyan koşsun' (Habakkuk 2:2 [km]). Allah'ın sözü, onu dua eden bir kalple çalışan herkes için açıkça anlaşılardır. Gerçekten dürüst olan her can, gerçeğin ışığına gelecektir. 'Doğrulara ışık... saçar' (Mezmun 97:11). Hiçbir kilise, üyeleri gerçeği gizli bir hazine gibi, ciddiyetle aramadığı müddetçe, kutsallıkta yol alamaz.”—Ellen G. White, Büyük Mücadele, s. 521, 522.

“Daniel ve arkadaşlarının öyküsünü çalış. Yaşadıkları yerde dört bir yanda benliği şımartma ayartısıyla karşılaşmalarına rağmen, günlük hayatlarında Allah'ı şerefendirip yüceltiler. Tüm kötülüklerden kaçınmaya kararlıydılar. Kendilerini düşmanın yoluna koymayı reddettiler. Allah da onların sarsılmaz sadakatlerini zengin bereketlerle ödüllendirdi.”—Ellen G. White, Manuscript Releases [Yayınlanan El Yazmaları] No. 224, cilt 4, s.169, 170.

TARTIŞMA SORULARI:

❶ Daniel kitapçığını çalıştığımızda, çok etkili bir hususla karşılaşacağız. Allah sadece tüm uluslar üzerinde egemen değildir, aynı zamanda her birimizi en derin düzeyde, yakından tanımaktadır. Örneğin, Daniel 2. bölümde göreceğimiz gibi, putperest kralın bir düş görmesini sağlayabilmişti. Bir kişi uyurken onun zihnine girebilmek ve bir düş yerleştirmek, bizim idrak etmeye bile başlayamayacağımız bir yakınlığı ortaya koyuyor. Aynı zamanda, göreceğimiz gibi, düşün niteliği Allah'ın dünyanın muazzam imparatorluklarını bile mutlak şekilde denetiminde tuttuğunu ve her şeyin nasıl sonuçlanacağını bildiğini ortaya koyuyor. Gerçeğin bu betimlemelerinden nasıl bir teselli ve umut çıkarabiliriz? Aynı zamanda, Rabb'in senin her düşünceni bilecek kadar yakın olduğunu bilmek kendini nasıl hissettiriyor? Bu bağlamda, Çarmıh'ın vaadi neden çok önemli hale geliyor?

❷ Klasik ve apokaliptik peygamberlik sözleri arasındaki farkı derste tartışın. Kutsal Kitap'ta her ikisine dair başka hangi örnekleri